

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปในวิทยาลัยครู นับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญต่อการพัฒนาการเรียนการสอนในวิทยาลัยครูเป็นอย่างมาก ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของวิทยาลัยครูได้ทราบถึงความคิดเห็น ความต้องการ ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปในวิทยาลัยครู และจะได้หาวิธีการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขให้การจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยครูเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยนั้น เนื่องจากจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการตามขั้นตอน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย กลุ่มผู้บริหารงานวิชาการ ในวิทยาลัยครู อาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐานทั่วไปในระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ในวิทยาลัยครู 12 แห่ง โดยมีวิธีการดังนี้

ก. กลุ่มวิทยาลัยครู การสุ่มตัวอย่างวิทยาลัยครูใช้วิธีการสุ่มแบบแยกประเภท (Stratified Random Sampling) คือ จำแนกวิทยาลัยครูตามกลุ่มวิทยาลัยครู ของกรมการฝึกหัดครู ออกเป็น 6 กลุ่ม แล้วสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) มากลุ่มละ 2 แห่ง รวมเป็น 12 แห่ง (เมื่อสุ่มได้วิทยาลัยครูครบตามที่ต้องการแล้วจึงสุ่ม ตัวอย่างผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาจากวิทยาลัยครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 12 แห่ง)

ข. กลุ่มผู้บริหารงานวิชาการในวิทยาลัยครู ได้แก่ รองอธิการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะ
วิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ หัวหน้าคณะวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ และหัวหน้าภาค
วิชาที่เปิดสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป สุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)
รวม 120 คน

ข. กลุ่มอาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐานทั่วไป สุ่มแบบแยกประเภท (Stratified
Random Sampling) รวม 120 คน

ง. กลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2524 (หลักสูตร ค.บ. 2 ปี)
สุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) จำนวนร้อยละ 10 รวม 250 คน
ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถาบัน

วิทยาลัยครู	ผู้บริหาร	อาจารย์	นักศึกษา	รวม
1. จันทระเกษม	10	10	38	58
2. ชนบุรี	10	10	14	34
3. เพชรบุรีวิทยาลัยเกษตรกรรม	10	10	26	46
4. จันทบุรี	10	10	28	48
5. เชียงราย	10	10	6	26
6. นครสวรรค์	10	10	22	42
7. บุรีรัมย์	10	10	26	46
8. อุบลราชธานี	10	10	28	48
9. นครปฐม	10	10	19	37

ตารางที่ 1 (ต่อ)

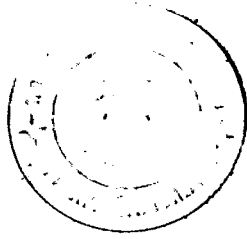
วิทยาลัยครู	ผู้บริหาร	อาจารย์	นักศึกษา	รวม
10. กาญจนบุรี	10	10	10	30
11. สงขลา	10	10	24	44
12. สุราษฎร์ธานี	10	10	11	31
รวม	120	120	250	490

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งสร้างขึ้นตามขั้นตอนต่อไปนี้

ก. ศึกษาพื้นฐานเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามจากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป และจากแนวคิดในแบบสอบถามเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป ซึ่งสร้างโดย ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (พ.ศ.2522) แล้วนำความรู้ที่ได้มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัยดังนี้

1) แนวคิดและหลักการในการสร้างแบบสอบถาม เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป เป็นเรื่องของการนำหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปไปใช้ ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดของ โบว์แชมพ์ (George A. Beauchamp) แทนการ์ด (George G. Tankard) จันดรา (Arvida Chandra) และ สุมิตร คุณานุกร ซึ่งได้กล่าวถึงเรื่องการนำหลักสูตรไปใช้ ีประมวลสรุปได้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้ประกอบด้วย

กิจกรรม 3 ประการคือ (1) การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน อันประกอบด้วยการกำหนดจุดมุ่งหมาย และลักษณะเนื้อหาวิชา (2) การจัดปัจจัยในการเรียนการสอนเช่น เรื่องของห้องสมุด วัสดุอุปกรณ์ ขนาดของห้องเรียน จำนวนนักเรียน การจรรยาวิชา งบประมาณ เป็นต้น (3) การสอนของครู ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดหัวข้อใหญ่ ๆ ในแบบสอบถามไว้ดังนี้

ก) ลักษณะของหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการเรียน การสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป และลักษณะเนื้อหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป

ข) การจัดปัจจัยในการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป เกี่ยวกับเรื่องของห้องสมุด วัสดุอุปกรณ์ ขนาดของห้องเรียน จำนวนผู้เรียน การเปิดสอนรายวิชา งบประมาณ

ค) ลักษณะของการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับผู้สอน วิธีการเรียนการสอน การใช้อุปกรณ์การสอน การวัดผล

ง) ปัญหาของการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา จำนวนหน่วยกิต เวลาเรียน ผู้สอน วิธีการสอน การใช้อุปกรณ์การสอน การวัดผล และผู้เรียน

2) เนื้อหาของแบบสอบถาม นำมาจากแนวคิดและหลักการของวิชาพื้นฐานทั่วไป ซึ่งได้รวบรวมใจความสำคัญไว้ในบทที่ 2 พอสรุปได้ว่า วิชาพื้นฐานทั่วไป เป็นการศึกษาที่มีแนวทางผลิตคนให้มีความคิดกว้างขวาง เป็นอิสระ ปลูกฝังให้บุคคลมีสำนึกแห่งความรับผิดชอบ มีเอกภาพทางความคิด เพื่อทำหน้าที่ของตนให้เหมาะสมกับสังคม จุดมุ่งหมายที่สำคัญของวิชาพื้นฐานทั่วไปที่สำคัญคือ เพื่อให้ความรู้พื้นฐานอันจำเป็นสำหรับการเป็นพลเมืองดี เพื่อส่งเสริมความเจริญของงานทางสติปัญญาเพื่อช่วยพัฒนาบุคลิกภาพ และอุปนิสัยให้เป็นผู้ที่สมบูรณ์ขึ้น และมีทัศนคติที่กว้างขวางกับเป็นปัญญาชน สำหรับส่วนที่เป็นปัญหาของการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปในวิทยาลัยครูนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาจากตำรา บทความ เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ตลอดจนการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยครู แล้วนำมาทั้ง เป็นข้อคำถาม

3) รูปแบบของแบบสอบถาม แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมี 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบตรวจคำตอบ
(Check list)

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปในวิทยาลัยครู เป็น
แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบเปิด (Open Ended)
สำหรับแบบสอบถามส่วนที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า คำนลักษณะของหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่ว
ไป การจัดปัจจัยในการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป และลักษณะของการเรียนการสอนวิชา
พื้นฐานทั่วไป ได้กำหนดการประมาณค่าไว้ดังนี้

มากที่สุด	=	5
มาก	=	4
ปานกลาง	=	3
น้อย	=	2
น้อยที่สุด	=	1

ส่วนค่าที่เป็นปัญหาของการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไป กำหนดการ
ประมาณค่าไว้ดังนี้

เห็นว่าเป็นปัญหามากที่สุด	=	5
เห็นว่าเป็นปัญหามาก	=	4
เห็นว่าเป็นปัญหาน้อย	=	3
เห็นว่าเป็นปัญหาน้อยที่สุด	=	2
เห็นว่าไม่เป็นปัญหา	=	1

4) ชนิดของแบบสอบถาม แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมี 3 ชุด คือ ชุดที่ 1
สำหรับผู้บริหารงานวิชาการในวิทยาลัยครู ชุดที่ 2 สำหรับอาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐานทั่วไประดับ
ปริญญาตรีในวิทยาลัยครู ชุดที่ 3 สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยครู ลักษณะของ
คำถามในแต่ละชุดจะแตกต่างกันเฉพาะตอนที่ 1 ส่วนตอนที่ 2 และ 3 เหมือนกัน

ข. การทดสอบเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปหาความตรง (Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการอุดมศึกษา ด้านหลักสูตรการฝึกหัดครู และด้านการศึกษาวิชา พื้นฐานทั่วไป พิจารณาตรวจแก้ไข เพื่อนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาในแต่ละ ข้อคำถามโดยให้ความชัดเจน เป็นที่เข้าใจได้ตรงกัน ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่านประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ สินดารัตน์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรชูลี คุณานุกร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สงัด อุทรานันท์
4. อาจารย์ ดร.ประกอบ คูปรักษ์
5. อาจารย์ ดร.ชัชชัย ชัยจิรณายากุล
6. อาจารย์ บุญล้อม มะโนทัย

ผู้วิจัยได้นำข้อพิจารณาแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 6 ท่านมาปรับปรุงใหม่ โดยยึดแนวความคิดของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความแม่นยำตรงกันมากที่สุดเป็นหลัก โดยผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วจัดพิมพ์แบบสอบถามขึ้นใหม่เพื่อนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารงานวิชาการ อาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐานทั่วไปในระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 จำนวนกลุ่มละ 10 คน รวมทั้งหมด 30 คน ที่วิทยาลัยครูพระนคร เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบสอบถาม และนำผลที่ได้จากการทดลองใช้แบบสอบถามนี้ มาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง แล้วกำหนดเป็นแบบสอบถามที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรในวิทยาลัยครูทั้ง 12 แห่ง

3. การรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถาม 2 วิธี คือ จัดส่งทางไปรษณีย์ และในบางแห่งผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ผล

จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ปรากฏว่า จำนวนแบบสอบถามที่แจกไปทั้งของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา รวมทั้งสิ้น 490 ฉบับนั้น ได้รับคืนทั้งสิ้น 482 ฉบับ และพบว่ามีแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ จำนวน 13 ฉบับ คงเหลือแบบสอบถามที่ใช้ได้จริงรวมทั้งสิ้น 469 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.71 ดังรายละเอียดในตาราง

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่นำมาวิจัย

วิทยาลัยครู	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จันทเกษม	10	100	9	90	36	94.74	55	94.83
2. ธนบุรี	9	90	8	80	14	100	31	91.18
3. เพชรบุรี- วิทยาลัยการ	10	100	10	100	26	100	46	100
4. จันทบุรี	8	80	10	100	25	89.28	43	89.58
5. เชียงราย	10	100	10	100	6	100	26	100
6. นครสวรรค์	9	90	10	100	21	95.45	40	95.24
7. บุรีรัมย์	10	100	10	100	24	92.30	44	95.65
8. อุบลราชธานี	9	90	10	100	28	100	49	97.92
9. นครปฐม	10	100	9	90	15	88.23	34	91.89
10. กาญจนบุรี	10	100	10	100	10	100	30	100
11. สงขลา	10	100	10	100	23	95.83	43	97.73
12. สุราษฎร์ธานี	10	100	10	100	10	90.90	30	96.77
รวม	115	95.83	116	96.67	238	95.20	469	95.71

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้นำมาวิเคราะห์ โดยนำแบบสอบถามทั้งหมด ทั้ง ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 มารวบรวมข้อมูลที่ได้ลงในแบบรหัส (Coding form) เพื่อใช้เครื่องคอมพิวเตอร์คำนวณหาค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรม (SPSS) (Statistical Package for the Social Sciences)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้คือ ค่าร้อยละ (Percentages) ค่าเฉลี่ย (Means) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าการจับคู่กับค่าความสำคัญ (Ranking) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) และการเปรียบเทียบ Scheffé Method

6. การนำเสนอข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตาราง แผนภูมิ และการบรรยาย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย